

NATO
+
OTAN

УКРАЇНА

НОВИНИНАТО 3/06

Візит прем'єр-міністра України до НАТО

У Португалії проходять неформальні консультації високого рівня Україна – НАТО з оборонних питань

Український парламент ратифікує Угоду про стратегічні повітряно-транспортні перевезення з НАТО

Співпраця Україна – НАТО:

- | 2 Візит прем'єр-міністра Януковича до НАТО
- | 3–4 Оборонні консультації високого рівня
- | 4–5 Мережа партнерства з громадянським суспільством
- | 5 Увага на угоді про стратегічні авіатранспортні перевезення та військових навчаннях

Актуальні питання НАТО:

- | 6 Засідання міністрів оборони в Словенії
- | 6–7 Міністри закордонних справ засідають у Нью-Йорку
- | 7 НАТО розширює свою роль в Афганістані
- | 7–8 Інтенсифікований діалог з Грузією
- | 9–11 Коротко...

Візит прем'єр-міністра Януковича до НАТО

Прем'єр-міністр України Віктор Янукович 14 вересня відвідав штаб-квартиру НАТО, де ознайомив Генерального секретаря НАТО Яапа де Хооп Схеффера та послів країн – членів Альянсу з пріоритетами свого уряду. Союзники по Альянсу вітали можливість більше дізнатись про його плани щодо здійснення реформ в Україні і подальшого розвитку співпраці між НАТО і Україною.

Відкриваючи засідання Комісії Україна – НАТО, Генеральний секретар НАТО підкреслив важливість особливого партнерства між НАТО і Україною для країн Альянсу та для безпеки євроатлантичного регіону і територій поза його межами. «Україна неодноразово демонструвала свою спроможність бути провідним експортером безпеки, — сказав він, маючи на увазі внесок, який протягом тривалого часу Україна робить в операції з підтримання миру і місії під проводом НАТО. — Однак Україна не просто співпрацює з Північноатлантичним альянсом у сфері сприяння зовнішній безпеці, — наголосив він. — Вона скористалась інструментами особливого партнерства для того, щоб вивчити досвід союзників по Альянсу і втілити в життя прагнення українського народу побудувати сучасну демократичну державу, яка мала б спроможні і відповідальні інституції оборони і безпеки».

Прем'єр-міністр Янукович запевнив країни Альянсу в тому, що Україна і надалі дотримуватиметься своєї стратегії розвитку більш тісних відносин з НАТО через співробітництво в рамках Плану дій Україна – НАТО і через Інтенсифікований діалог щодо прагнення його країни вступити до Альянсу та відповідних реформ. Але на відміну від попереднього уряду України, який намагався якомога пришвидшити приєднання України до Плану дій щодо

членства, Янукович заявив, що український народ ще не готовий до такого кроку. Він сказав, що уряд розпочне велику інформаційну кампанію з метою пояснення громадськості суті НАТО і її відносин з Україною для того, щоб підготувати ґрунт для майбутнього референдуму щодо членства в НАТО.

Підсумовуючи перед журналістами дискусії, які відбулися вранці, Генеральний секретар НАТО сказав, що «... прем'єр-міністр і послы країн НАТО погодилися з тим, що «Особливе партнерство», як ми його називаємо, між Україною і НАТО є корисним як для України, так і для НАТО».

Прем'єр-міністр також вказав на важливість збереження тісних відносин між Україною і Альянсом. «Для України зараз дуже важливо брати участь у створенні нової системи європейської безпеки і таку нагоду ми сьогодні отримуємо завдяки Інтенсифікованому діалогу з НАТО і співпраці з НАТО. ... Сьогодні немає альтернативи стратегії, яку обрала Україна у відносинах з НАТО. Ми добре розуміємо, що існуючі загрози, такі як тероризм, потребують ... зусиль усіх країн світу». Він також підтвердив, що реформи в галузі оборони і безпеки, які Україна розпочала за підтримки НАТО, будуть продовжуватись і що «необхідне фінансування буде знайдене».

Відповідаючи на запитання про те, чи буде Україна подавати заявку на участь у Плані дій щодо членства, він пояснив, що «...через політичну ситуацію в Україні нам необхідно зараз зробити паузу, але прийде час, коли рішення буде прийняте». Стосовно дати проведення референдуму щодо членства в НАТО, він сказав, що «час покаже» і що країна буде готова тільки тоді, коли в Україні будуть здійснені політичні та економічні реформи і зростуть добробут та рівень життя населення.

Друковані примірники видання «Новини НАТО» та інших публікацій НАТО, а також доступ до документів з питань безпеки в електронному вигляді можна отримати, звернувшись до Центру інформації та документації НАТО в Україні:

04119, Київ, вул. Мельникова, 36/1, тел.: 38 (044) 482 06 16 / 17, факс: 38 (044) 482 06 22, ел. пошта: nids@ukrpack.net

Оновлений календар подій можна знайти на веб-сторінці за адресою:
www.nato.int/docu/other/ukr/plan-act-ukr.htm

Посилання на колишню Югославську Республіку Македонія у цій публікації позначені зірочкою (*), яка означає таку зноску: «Туреччина визнає Республіку Македонія за її конституційною назвою».

Прем'єр-міністра України Віктора Януковича вітає Генеральний секретар НАТО Яап де Хооп Схеффер у штаб-квартирі НАТО.

Оборонні консультації високого рівня

У Сінтрі, Португалія, відбулись п'ять неформальних консультацій Україна – НАТО високого рівня. Під час консультацій на порядку денному розглядався один із найважливіших видів діяльності співпраці між НАТО і Україною, а саме: допомога Україні у перетворенні її галузі безпеки і оборони на демократично контрольовані і відповідальні механізми реагування на нинішні загрози і виклики безпеці. Відбувся також обмін поглядами на характер загроз безпеці у XXI столітті та на те, як найкраще адаптувати оборонну політику і структури безпеки до протистояння цим загрозам.

В обговоренні взяли участь міністри оборони і вищі посадові особи з України та держав Альянсу. З промовою виступив Лех Валенса, лауреат Нобелівської премії миру, колишній президент Польщі і колишній лідер руху «Солідарність», який зосередився у своїй промові на змінах у політичній ситуації в Центральній і Східній Європі, а також на місці Європи в глобалізованому світі.

У своєму вступному слові Генеральний секретар НАТО Яап де Хооп Схеффер наголосив на тому, що «відносини між НАТО і Україною залишаються серед головних пріоритетів Альянсу і держави – члени НАТО дуже прагнуть бачити послідовність політики євроатлантичної інтеграції України та втілення реформ. ... НАТО готова продовжувати допомагати Україні у здійсненні її комплексної програми реформ, але прогрес, звичайно, залежатиме від енергії нового українського уряду і його відданості справі».

На першому з трьох робочих засідань учасники обговорювали тему «Оборонна політика в епоху багатовимірних загроз», звертаючись до таких питань як: до яких місій країни повинні готувати свої збройні сили? Які нові типи оперативних вимог виникли? Яку роль відіграють збройні сили в управлінні ризиками внутрішньої безпеки і наданні підтримки цивільним органам влади? На цьому засіданні міністр оборони України також презентував огляд зробленого Міністерством оборони і Збройними силами України для того, щоб краще пристосувати українську оборону до євроатлантичних норм і стандартів.

На другому засіданні розглядались «Незвичайні ризики і загрози безпеці України і євроатлантичного регіону в цілому». У XXI столітті на зміну традиційним воєнним конфліктам прийшли в основному такі ризики як тероризм, транснаціональні злочинні мережі, екологічні проблеми, дефіцит природних ресурсів, розповсюдження зброї масового знищення і внутрішня дестабілізація. Союзники по НАТО трансформують свої доктрини безпеки, структури і сили так само, як це зробила Україна, ініціювавши Національний перегляд сектора безпеки з метою пристосування його до кращого реагування на виклики сьогодення. У нинішньому світі безпека є неподільною: загроза безпеці у віддалених місцях може вплинути на безпеку країн – членів НАТО і України – національна безпека пов'язана з регіональною і навіть з глобальною безпекою. Демонстрацією розуміння цього є те, що Україна співпрацює з НАТО над підтриманням миру в Косові, допомагає у проведенні операції в Афганістані, у забезпеченні повітряного мосту для місії Африканського Союзу в Дарфурі, Судан, і надіслала своїх інструкторів до Навчальної місії НАТО в Іраку.

На третьому засіданні розглядалась «Співпраця між НАТО і Україною у реформуванні сектора безпеки і оборони: досягнення і пріоритети на майбутнє». Реформа сектора безпеки і оборони та створення відповідальної і демократично контрольованої галузі безпеки і оборони є головним питанням при переході України до широкомасштабної демократії і євроатлантичної інтеграції. Співпраця між НАТО і Україною у цій сфері додає шансів на успіх демократичним трансформаціям в Україні. Значного прогресу вдалося досягти у ключових галузях, але багато чого залишається ще зробити.

Під час зустрічі в Сінтрі були започатковані дві нові ініціативи на підтримку реформування галузі безпеки і оборони в Україні. 13 країн Альянсу і Україна підписали протокол про наміри, в якому висловили свою підтримку Мережі партнерства Україна – НАТО в сфері просвіти громадянського суспільства (*див. наступний матеріал*). Також, після консультацій на високому рівні, по обіді, відбулося перше засідання новоствореної Робочої групи Україна – НАТО з питань цивільного і демократичного контролю над сектором розвідки. Обговорення було зосереджено на тому, як допомогти Україні встановити ефективний нагляд за розвідувальними структурами.

Партнерство з громадянським суспільством

Ступінь, до якого уряд залучає організації громадянського суспільства до питань оборони і безпеки, віддзеркалює філософію, яка лежить в основі цієї держави, і якість демократичної системи. З часів отримання незалежності у 1991 році в Україні розвинулась ефективна мережа неурядових організацій, які спеціалізуються на міжнародних відносинах і питаннях безпеки і оборони. НАТО і держави Альянсу налаштовані допомогти Україні у розвитку стратегічного партнерства між українськими інституціями безпеки і громадянським суспільством.

Протокол про наміри з виразом підтримки Мережі партнерства Україна – НАТО в сфері просвіти громадянського суспільства був підписаний представниками 13 союзників по Альянсу – Болгарії, Чеської Республіки, Естонії, Угорщини, Литви, Нідерландів, Польщі, Португалії, Румунії, Словаччини, Іспанії, Великої Британії і Сполучених Штатів – і України під час проведення консультацій високого рівня між НАТО і Україною в Португалії 5 жовтня. Інші країни – члени НАТО можуть у майбутньому також приєднатись до цієї ініціативи.

Країни-учасниці оголосили про своє стійке прагнення максимізувати ефективність аспектів безпеки і оборони Інтенсифікованого діалогу з Україною і визнали фундаментальне значення допомоги Україні для посилення цивільного і демократичного компоненту і контролю структур безпеки і оборони. Вони переконані в

Тринадцять країн НАТО та Україна підписують Лист про наміри на підтримку Мережі партнерства Україна – НАТО щодо розвитку громадянського суспільства.

тому, що підтримка просвіти громадянського суспільства з питань безпеки і оборони може допомогти консолідувати розвиток демократії в Україні, допоможе більш ефективно залучити українське громадянське суспільство до реформування галузі безпеки і оборони України і посилить шанси досягнення національної згоди щодо політики безпеки і оборони країни.

Головна мета Мережі полягає у зміцненні взаємодії між групами громадянського суспільства і практиками в сфері безпеки в країнах НАТО і України. Вона забезпечить рамки для відкритого обміну поглядами і вільного обміну ідеями про ролі громадянського суспільства у формуванні і втіленні національної політики оборони і безпеки та процесів реформ.

Країни-учасниці запропонують практичну підтримку Мережі, таку як організація і забезпечення конференцій, семінарів, робочих груп, обмінів експертами та відеоконференцій зі специфічних аспектів участі громадянського суспільства в справах безпеки і оборони та допомогу Україні в проведенні кампанії з інформування громадськості про різні аспекти української політики безпеки і оборони. Мережа також може брати участь у певних заходах, організованих під егідою Спільної робочої групи Україна – НАТО з оборонної реформи (СРГОР).

Мережа буде створена під егідою Спільної робочої групи Україна – НАТО з оборонної реформи, Центр інформації та документації НАТО і Офіс зв'язку НАТО в Україні будуть надавати підтримку діяльності Мережі. Однак влада і відповідні неурядові організації та інші громадські групи в Україні повинні взяти на себе ініціативу. Україна призначила Національний центр євроатлантичної інтеграції України офіційною контактною установою серед інституцій безпеки, яка повинна сприяти діяльності Мережі, а Громадська ліга Україна – НАТО запропонувала свою активну роль у створенні Мережі і підтримці її діяльності серед груп громадянського суспільства в Україні.

Ратифікована Угода про стратегічні авіатransпортні перевезення

5 жовтня український парламент ратифікував Меморандум про взаєморозуміння між НАТО і Україною щодо стратегічних авіатransпортних перевезень, який був підписаний ще у червні 2004 року.

У НАТО недостатньо можливостей для перевезення вантажів великих розмірів. А в сьогоdnішньому середовищі безпеки це важлива здатність, оскільки вона дозволяє швидко перекидати збройні сили на театри операцій там і тоді, коли це необхідно. Україна належить до числа держав, які мають такі велико-вантажні широкофюзеляжні літаки. Деякі країни Альянсу вже орендують літаки Антонова, що належать комерційним компаніям, для операції під проводом НАТО в Афганістані та в рамках логістичної допомоги, яку НАТО надає миротворчій місії Африканського Союзу в Дарфурі, Судан.

Ратифікація цієї рамкової угоди та набуття нею чинності означає, що Україна бере на себе політичне зобов'язання дозволяти НАТО працювати з Конструкторським бюро Антонова у разі, якщо Альянсу знадобиться взяти в оренду великовантажні транспортні літаки. Зробивши це, Україна посилює свої комерційні зв'язки зі збройними силами країн НАТО і стає привілейованим партнером, оскільки щороку мільйони доларів витрачаються Альянсом на лізинг таких літаків. Це не єдиний приклад отримання українцями економічних вигід від співробітництва з НАТО.

Україна приймає навчання

Навчання «Кооператив Марлін – 2006» – командно-штабні навчання, покликані забезпечити досягнення певного рівня оперативної сумісності країнами – партнерами НАТО, були проведені з 19 по 28 вересня у Севастополі, Україна. Навчання проходили під егідою Командування військово-морськими силами, що розташоване в Нортвуді, Велика Британія.

Військовослужбовці з восьми країн – членів НАТО (Болгарії, Канади, Німеччини, Греції, Італії, Словенії, Туреччини і Сполучених Штатів), чотирьох країн – учасниць програми «Партнерство заради миру» (Албанії, Хорватії, Фінляндії і України) та однієї країни – учасниці Середземноморського діалогу (Ізраїль) взяли участь у навчаннях. Катар і Об'єднані Арабські Емірати, які беруть участь у Стамбульській ініціативі співпраці, надіслали своїх спостерігачів.

Під час навчань особовий склад з країн-партнерів вивчав процедури і концепції Альянсу з метою вдосконалення взаємного розуміння і оперативної сумісності. Після тижневого періоду навчання учасники застосовували процедури НАТО на тактичному етапі навчань, відпрацьовуючи змодельований сценарій кризової ситуації, яка вимагає реагування. Теоретична підготовка, отримана під час цих навчань, наступного року буде підкріплена щорічними реальними військово-морськими навчаннями «Кооператив Мако».

В Україні проходять навчання із відпрацювання оперативної сумісності.

© ТРК «Бриз»

Генеральний секретар НАТО (ліворуч) та міністр оборони Словенії виступають на підсумковій прес-конференції після засідання міністрів у Словенії.

Зустріч міністрів оборони в Словенії

В останніх числах вересня міністри оборони країн – членів НАТО зібрались у Портоторжі, Словенія, для обговорення ключових питань трансформації НАТО. Це була їхня остання запланована зустріч перед засіданням глав держав і урядів країн – членів НАТО, що відбудеться 28–29 листопада в Ризі, Латвія.

Міністри оборони обговорили подальший розвиток Сил реагування НАТО (CRH), які є важливим інструментом військової трансформації Альянсу. Ці технологічно передові сили, які складаються із сухопутних, авіаційних, морських підрозділів та сил спецпризначення, утримуються на високому рівні бойової готовності і можуть бути швидко розгорнуті там, де це необхідно.

Міністри також обговорили поточні операції і місії НАТО, а також важливість координації цивільних і військових дій під час проведення операцій, пов'язаних із безпекою.

Співпраця між НАТО і Росією була в центрі уваги на зустрічі міністрів з російським колегою Сергієм Івановим, що відбулася 29 вересня. Міністр Іванов також порушив питання поточного напруження у відносинах між Росією і Грузією.

Зустріч міністрів закордонних справ у Нью-Йорку

Міністри закордонних справ країн – членів НАТО зустрілись 21 вересня у Нью-Йорку, США, водночас із представниками Генеральної

Асамблеї ООН. Це була їхня остання зустріч перед Ризьким самітом, що відбудеться у листопаді.

Увага в обговоренні акцентувалася на ситуації в Афганістані. Генеральний секретар НАТО Яап де Хооп Схеффер висловив занепокоєння низькими темпами розвитку в Афганістані, вказавши на необхідність більшого прогресу і політичної уваги найвищого рівня.

Міністри також обговорили майбутнє розширення НАТО. Попри те, що на засіданні ніякого рішення не приймалось, міністри вказали, що Ризький саміт надішле чіткий сигнал країнам, які прагнуть членства в НАТО. В цьому контексті вони знову підтвердили своє рішення запропонувати Грузії Інтенсифікований діалог щодо бажання цієї країни стати членом НАТО і пов'язаних із цим реформ (див. стор. 7-8).

Вони також вирішили шукати шляхи зміцнення відносин з так званими «контактними країнами» (країнами, які не є ні членами Альянсу, ні його партнерами, але надсилають свої підрозділи для участі в місіях і операціях Альянсу), такими як Австралія, Японія і Південна Корея. Ці країни поділяють цінності Альянсу та його погляди щодо безпеки і висловили своє бажання тісніше співпрацювати з НАТО як на політичному, так і на військовому рівнях.

Перед засіданням Генеральний секретар НАТО зустрівся з президентом Конго і головою Африканського Союзу Альфа Умаром Конаре. Африканський Союз звернувся до НАТО з проханням продовжити надання допомоги його місії в Дарфурі, Судан, до кінця цього року. Альянс надає підтримку Африканському Союзу,

забезпечуючи його миротворців авіатранспортним сполученням з Дарфуром та навчаючи офіцерів Африканського Союзу. Міністри закордонних справ країн Альянсу висловили глибоку стурбованість з приводу гуманітарної ситуації в Дарфурі.

Під час перебування у Нью-Йорку Генеральний секретар також провів ряд двосторонніх зустрічей, зокрема з Генеральним секретарем ООН Кофі Аннаном та багатьма представниками країн – членів Альянсу і партнерів.

Розширення ролі НАТО в Афганістані

На початку жовтня Міжнародні сили сприяння безпеці (МССБ) під керівництвом НАТО розширили свої операції на схід Афганістану. МССБ, які вже командують військами на півночі, заході і півдні Афганістану, нині взяли на себе відповідальність за усю країну. Кількість підпорядкованих МССБ військовослужбовців перевищує 30 тис., що робить цю операцію найбільшою з поточних операцій НАТО.

Це розширення на схід означає, що МССБ взяли на себе командування міжнародними військовими силами в цьому регіоні, які брали участь в операції «Ендюрінг фрідом» на чолі зі США, спрямованій проти представників *Аль-Каїди* і *Талібану*. Майже 8 тис. американських військовослужбовців продовжуватимуть вести боротьбу з терористами у цій країні.

«Поставивши усі ці сили під єдине командування, ми посилюємо ефективність операції, оскільки маємо більше свободи у використанні наших ресурсів. Ми будемо продовжувати контролювати повстанців на усій території Афганістану тоді і там, де це буде необхідно», – сказав командувач МССБ генерал Річардс. Він також підкреслив, що мета операцій МССБ, «пов'язаних із безпекою, полягає у посиленні спроможності уряду та прискоренні відбудови і розвитку на благо усіх афганців». Нині МССБ очолюють 24 групи з відбудови провінцій в Афганістані – це міжнародні

групи, що складаються як з цивільних, так і з військових, і працюють у провінціях, надаючи допомогу центральному уряду у виконанні його повноважень, підтримуючи безпеку і допомагаючи здійснювати відбудову.

Рішення про розширення присутності МССБ було прийняте через кілька тижнів після того, як Північноатлантична рада відвідала Афганістан на початку вересня. Під час цього візиту НАТО знову підтвердила своє прагнення співпрацювати з Афганістаном, коли Генеральний секретар НАТО Яап де Хооп Схеффер і президент Афганістану Хамід Карзай підписали «Декларацію НАТО і Ісламської Республіки Афганістан», започаткувавши суттєву програму довгострокової співпраці в сфері оборонної реформи, розбудови оборонних інституцій та військових аспектів реформування сектора безпеки, а також досягнення оперативної сумісності між підрозділами афганської національної армії і країн – членів НАТО. Міністри оборони союзників по Альянсу на своєму засіданні у Словенії наприкінці вересня також погодилися забезпечити афганську національну армію стрілецькою зброєю і боєприпасами.

«Рішення про поширення місії на усю територію країни разом зі значними пропозиціями допомоги в оснащенні афганської армії є ще одним прикладом нашого прогресу в наданні Афганістану допомоги у розбудові кращого майбутнього», – сказав Генеральний секретар НАТО Яап де Хооп Схеффер.

НАТО пропонує Грузії Інтенсифікований діалог

Під час зустрічі міністрів закордонних справ країн – членів НАТО в Нью-Йорку 21 вересня Генеральний секретар НАТО оголосив про рішення запропонувати Грузії розпочати Інтенсифікований діалог стосовно її прагнення до членства в Альянсі і відповідних реформ. Це чіткий сигнал про підтримку союзниками по НАТО прагнень Грузії, але він не гарантує цій державі отримання запрошення до вступу в Альянс –

Президент Афганістану (спереду) бере участь у церемонії розширення операцій Міжнародних сил сприяння безпеці під проводом НАТО на схід Афганістану.

Міністр закордонних справ Грузії Гела Бежушвілі у штаб-квартирі НАТО, 15 вересня за тиждень до початку Інтенсифікованого діалогу щодо прагнення країни вступити до НАТО.

таке запрошення залежатиме від результатів досягнення Грузією ключових цілей реформ.

По суті, Інтенсифікований діалог спрямований на забезпечення країни, яка прагне стати членом Альянсу, конкретною інформацією про права і обов'язки, пов'язані з членством у НАТО. Цей процес стосується широкого спектра політичних, військових, фінансових питань, а також питань безпеки, пов'язаних із можливим членством в НАТО.

Перші Інтенсифіковані діалоги були на початку 1997 року з Чеською Республікою, Угорщиною і Польщею напередодні першого раунду розширення НАТО після холодної війни, що відбувся у 1999 році. Процес Інтенсифікованого діалогу з тими країнами, які оголосили про своє бажання вступити до Альянсу, дав змогу НАТО попрацювати з кожною з них над питаннями, які були виявлені в Дослідженні щодо розширення НАТО, виконаному в 1995 році. Альянс провів це дослідження з метою вивчення переваг від вступу нових членів до Альянсу і того, як здійснювати їх вступ.

Згідно з дослідженням, будь-яка країна, яка хоче стати членом Альянсу, повинна відповідати основним вимогам, серед яких діюча демократична політична система, що ґрунтується на ринковій економіці; ставлення до національних меншин, що відповідає рекомендаціям Організації з безпеки і співробітництва в Європі; дотримання принципу мирного розв'язання суперечок із сусідами; здатність і бажання робити свій військовий внесок в Альянс і досягати оперативної сумісності зі збройними силами інших членів Альянсу; забезпечення демократичних відносин між

цивільними і військовими та демократичних інституційних структур.

Для того щоб розпочати процес Інтенсифікованого діалогу, Грузія повинна подати до НАТО документ для обговорення, в якому мають бути розглянуті усі ключові питання, порушені в Дослідженні щодо розширення від 1995 року, а також поставлені будь-які специфічні запитання, пов'язані з можливим членством в Альянсі, на які Грузія прагне отримати відповідь від НАТО. На додаток Грузія має висловити свої погляди на ряд важливих питань, зокрема, як забезпечити подальший розвиток політичних, інституційних і оборонних реформ. Цей документ для обговорення стане основою для початку серії структурованих дискусій на рівні експертів.

Ці робочі переговори дадуть представникам грузинської влади можливість більше дізнатись про те, що очікуватиметься від Грузії як потенційного члена Альянсу. Переговори також дадуть представникам НАТО можливість більш детально вивчити грузинську політику реформ та можливості, надавши в такий спосіб допомогу у виявленні ключових сфер, на яких країна повинна зосередити свої реформаторські зусилля, та кращому спрямуванню співпраці між НАТО і Грузією з метою сприяння найбільшому прогресу. Грузія продовжуватиме виконувати свій Індивідуальний план дій партнерства з НАТО. Він залишатиметься основною програмою для оборонної і інституційної реформи в Грузії, а країни – члени НАТО продовжуватимуть оцінювати досягнення Грузії у виконанні завдань, визначених у цьому документі.

НАТО також веде Інтенсифікований діалог з Україною, який був розпочатий у квітні 2005 року.

Коротко...

Генеральний секретар у Москві

Генеральний секретар НАТО Яап де Хооп Схеффер відвідав Москву 26 жовтня і зустрівся з президентом Володимиром Путіним, міністром оборони Сергієм Івановим і секретарем Ради Безпеки Ігорем Івановим, а також з депутатами російського парламенту. Обговорення було зосереджене на ключових питаннях відносин між НАТО і Росією, зокрема на тому, як поглибити співпрацю між військовими і як активізувати політичні обміни між країнами Альянсу і Росією. І президент, і Генеральний секретар сказали, що відносини між НАТО і Росією перебувають у хорошому стані і що існують можливості для поглиблення співпраці. Було розглянуто і ряд інших суттєвих питань, зокрема стурбованість Росії можливим подальшим розширенням Альянсу, ратифікація адаптованого Договору про звичайні збройні сили в Європі і поточне напруження у відносинах між Грузією і Росією.

Присутність в Косові продовжується

Посланець ООН з питань процесу визначення майбутнього статусу Косова Мартті Ахтисаарі 18 жовтня відвідав НАТО і ознайомив Північноатлантичну раду зі станом переговорів про статус провінції. Генеральний секретар НАТО підкреслив, що НАТО зберігатиме

свою присутність у Косові, сказавши, що «КФОР відіграватимуть певну роль деякий час і після того, як статус буде, як ми сподіваємось, врегульовано».

Співпраця з Ізраїлем

16 жовтня у співпраці між НАТО і Ізраїлем було зроблено два важливі кроки. Ізраїль підписав програму Індивідуального партнерства в рамках поглибленого Середземноморського діалогу НАТО. «Цей план відбиває спільну заінтересованість НАТО і Ізраїлю у зміцненні зв'язків у різних сферах політичного, стратегічного і військового характеру», – сказав речник ізраїльського Міністерства закордонних справ. Були також остаточно узгоджені внески Ізраїлю в морську антитерористичну операцію НАТО в Середземномор'ї «Ектив ендевор». Заступник Генерального секретаря НАТО Алессандро Мінато Ріццо відвідав Ізраїль наступного тижня і обговорив з міністром закордонних справ Ізраїлю Ціпі Лівні подальше розширення співробітництва.

Навчання Росія – НАТО в Москві

Треті спільні тактичні командно-штабні навчання з протиракетної оборони Росія – НАТО вперше відбулися в Росії з 16 по 25 жовтня. Організовані під егідою Ради Росія – НАТО, ці навчання пройшли на тренажері Науково-дослідного центру російського Міністерства оборони. Ці навчання, які проходили за допомогою комп'ютерних технологій в режимі реального часу, були зосереджені на командуванні і управлінні силами протиракетної оборони, розгорнутими на певному театрі операцій. Навчання повинні забезпечити основу для майбутньої роботи з вдосконалення

оперативної сумісності між силами союзників по Альянсу і Росії.

Ядерні випробування у Північній Кореї

У своїй заяві від 10 жовтня Північноатлантична рада рішуче засудила випробування Північною Кореєю ядерної зброї. «Це випробування становить надзвичайно серйозну загрозу для миру і безпеки в тихоокеанському регіоні і усьому світі. ... Альянс приєднується до закликів усього світового співтовариства до Народної Демократичної Республіки Корея виконувати її зобов'язання з нерозповсюдження ЗМЗ і продовжуватиме уважно і з глибоким занепокоєнням стежити за ситуацією».

Міністр закордонних справ Казахстану

Міністр закордонних справ Казахстану Кассимжомарт Токаєв 4 жовтня відвідав штаб-квартиру НАТО, де обговорив з Генеральним секретарем і Північноатлантичною радою виконання його країною Індивідуального плану дій партнерства з Альянсом. У січні цього року Казахстан став першою країною Центральної Азії, яка підписала такий план, в якому зібрані усі різноманітні механізми співпраці, за допомогою яких

країна-партнер взаємодіє з Альянсом з метою кращого зосередження співпраці на завданнях реформ у країні.

Курс з оперативної сумісності в Москві

Третій двотижневий курс з оперативної сумісності Росія – НАТО, проведений у жовтні в Москві Мобільною освітньо-тренувальною місією НАТО. Курс був проведений у Загальновійській академії імені Фрунзе і у Військовій академії Генерального штабу Росії. Він складається з лекцій, які прочитали офіцери і цивільні високопоставлені особи НАТО, різної тематики, зокрема на тему безпеки, врегулювання криз та інформування громадськості, а також з брифінгів про поточні операції під керівництвом НАТО і обговорення перспектив досягнення оперативної сумісності між збройними силами союзників по Альянсу і Росії. Цей курс був одним із 42 заходів, які включені в рамкову Програму оперативної сумісності Росія – НАТО на 2006 рік.

Співпраця з Австралією

Міністр закордонних справ Австралії Александер Даунер 25 вересня відвідав штаб-квартиру НАТО, де зустрівся з Генеральним секретарем і виступив перед послами НАТО. Його країна хотіла б розвивати практичну співпрацю з НАТО. «Перед нами постає багато

спільних викликів, попри те, що ми перебуваємо в різних кінцях світу», – сказав міністр, посиляючись на зброю масового знищення, тероризм і країни, що зазнали кризи державної влади. Австралія вже надіслала 400 своїх військовослужбовців до сил під проводом НАТО в Афганістані.

Тактична протиракетна оборона

19 вересня було підписано контракт з Міжнародним консорціумом на розробку першого етапу тактичної системи протиракетної оборони НАТО, яка повинна захищати розгорнуті збройні сили НАТО від балістичних ракет. Контракт коштує 75 мільйонів євро і триватиме понад шість років. Його метою є забезпечення попередньої оперативної спроможності до 2010 року.

Російські кораблі приєдналися до морської операції НАТО

Після трьох етапів спеціальної підготовки 15 вересня російський корабель «Пытливый» приєднався до операції «Ектив ендевор», морської антитерористичної операції НАТО в Середземномор'ї. Це перший корабель країни-партнера, який надає активну підтримку операції, що розпочалася у жовтні 2001 року після терористичних нападів 11 вересня.

Знищуються запаси мін

14 вересня у Каруєваці, Сербія, відбулась церемонія, присвячена знищенню мільйонної проти-піхотної міни в рамках поточного проекту Цільового фонду НАТО. Цей проект був започаткований у жовтні 2004 року, а його запланована вартість становить 1,69 мільйона євро. По завершенні проекту Південно-Східна Європа позбудеться усіх запасів проти-піхотних мін.

Новий посланець НАТО в Афганістані

Посол Даан Евертс з Нідерландів 24 серпня став новим Головним цивільним представником НАТО в Афганістані. Він заступив міністра Гікмета Четіна з Туреччини, який був першою особою, призначеною на цю посаду в листопаді 2003 року. Посланець НАТО несе відповідальність за втілення політико-військових аспектів допомоги, яку Альянс надає уряду Афганістану, та за зв'язок з іншими міжнародними організаціями, що діють у цій країні.

Вищий генерал НАТО відвідує Косово

Верховний головнокомандувач ОЗС НАТО в Європі генерал Джеймс Джоунс 3 серпня відвідав Косово. Він зустрівся з лідерами громади, з якими обговорив відносини між Силами в Косові під проводом НАТО і місцевим населенням. Він наголосив на тому, що «... політичні лідери відіграють провідну роль у просуванні Косова до процвітаючого майбутнього, дотримуючись зваженого і державницького підходу» та підкреслив що «... цілі КФОР в Косові полягають у збереженні безпечного середовища та сприянні порозумінню і толерантності в багатоетнічному суспільстві».

Візит до Афганістану

Генеральний секретар НАТО і Верховний головнокомандувач ОЗС НАТО в Європі здійснили дводенний візит до Афганістану 20 і 21 липня, саме тоді, коли сили під проводом НАТО готувалися до розширення своєї присутності на південь країни. Генеральний секретар зустрівся з представниками ЄС і ООН в Афганістані і обговорив з ними необхідність спільного і узгодженого міжнародного підходу до проблем цієї країни. «Увага міжнародного співтовариства могла би бути вищою, ніж зараз», — сказав він. Генеральний секретар також зустрівся з президентом Карзаєм і провідними міністрами та відвідав навчальну установу афганської національної армії. Наступного дня, разом із вищим оперативним командувачем НАТО, він відвідав деякі групи з відбудови провінцій під керівництвом НАТО.

НАТО засуджує ув'язнення опозиційного лідера в Білорусі

Виступаючи перед журналістами 19 липня, Генеральний секретар НАТО надзвичайно критично відгукнувся на ув'язнення на п'ять з половиною років головного представника опозиції Білорусі Олександра Козуліна за його участь у протестах після президентських виборів у березні 2006 року. «Це кричуще порушення цінностей, на яких ґрунтується партнерство з НАТО», — сказав він.

Сербія прагне партнерства

Сербський президент Борис Тадич 19 липня відвідав штаб-квартиру НАТО, де ознайомив Генерального секретаря і послів НАТО з євроатлантичними прагненнями і реформаторськими зусиллями його країни, особливо в оборонній галузі. Генеральний секретар НАТО сказав, що мета Сербії приєднатись до програми «Партнерство заради миру» цілком досяжна «... якщо тільки будуть виконані усі необхідні умови». У цьому контексті він вітав план дій Сербії з арешту Ратко Младича, але наголосив на тому, що він має бути переведений з паперу в дії. Вони також обговорили ситуацію в Косові, і президент Тадич висловив подяку НАТО за присутність у цьому регіоні.

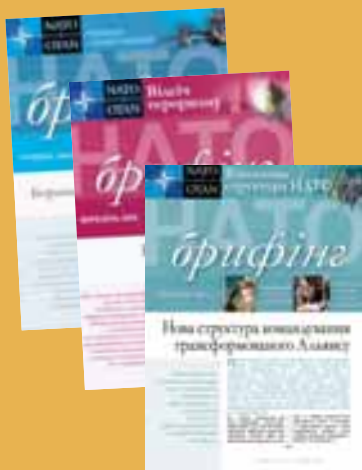
Інтенсифікований діалог

Довідкова брошура, у якій роз'яснюється процес Інтенсифікованого діалогу між Україною та НАТО щодо прагнення України набути членства в Альянсі, а також висвітлюється широкомасштабна програма співпраці з Україною (брошуру видано англійською, французькою, українською та російською мовами).

Безпека через партнерство

Публікацію присвячено співпраці НАТО з країнами-партнерами у рамках програми «Партнерство заради миру» та Ради євроатлантичного партнерства.

Брифінги НАТО

З метою висвітлення найбільш актуальних питань діяльності Альянсу продовжується випуск серії публікацій «Брифінги НАТО». Українською та російською мовами перекладено брифінги про нову структуру командування трансформованого Альянсу, про відсіч тероризму та запобігання розповсюдженню зброї масового знищення, про операцію НАТО в Афганістані, роль НАТО у врегулюванні криз і боротьбі з тероризмом на морі, про Сили реагування, оперативний потенціал та роль НАТО на Балканах.

НОВИНИНАТО 3/06

«Новини НАТО» – щоквартальне видання, яке висвітлює перебіг співробітництва між Україною та НАТО паралельно з актуальними темами НАТО. Статті, що тут друкуються, не обов'язково представляють офіційну позицію або політику НАТО загалом чи урядів окремих країн-членів.

Видається Відділом громадської дипломатії штаб-квартири НАТО
В-1110, Брюссель, Бельгія.
© НАТО

«Новини НАТО», переклади українською мовою тижневої хроніки заходів, які проводить НАТО, офіційних заяв для преси та інших публікацій також містяться в електронному форматі на веб-сторінці НАТО за адресою:
www.nato.int/ukraine